

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
w Szczecinie

Ewa Rutkowska

Szczecin, dnia 14 stycznia 2025 r.

Wg. rozdzielnika

Nasz znak: PIW3262.Z.5201.13.2025

Dot. sprawy nr: Zagrożenie wystąpienia pryszczycy pismo z dnia:

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Szczecinie informuje o aktualnej, bardzo niekorzystnej sytuacji epizootycznej w zakresie pryszczycy / FMD/ w powiecie szczecińskim i polickim, wynikającej ze stwierdzenia pryszczycy w stadzie bawołów w Niemczech – w powiecie sąsiadującym z Polską w Brandenburgii.

Pryszczycza należy do najbardziej zjadliwych i wysoce zakaźnych chorób zakaźnych zwierząt parzystokopytnych gospodarskich, dzikich utrzymywanych jak zwierzęta gospodarskie i zwierząt dzikich.

Przenosi się szybko do innych stad, także na duże odległości za pośrednictwem wprowadzanych zakażonych zwierząt, a także mięsa i produktów mięsnych, mleka i jego przetworów, nasienia, zarodków, skór, wełny, paszy dla zwierząt, wody, obornika, odpadów kuchennych, wyposażenia pomieszczeń dla zwierząt.

Wirus może być też biernie wprowadzony do stada za pośrednictwem ludzi, sprzętu rolniczego, środków transportu, odzieży, obuwia, zwierząt domowych i innych zwierząt gospodarskich, a także zwierząt dzikożyjących, w tym ptaków, owadów i gryzoni **oraz wiatru.**

Zakażone zwierzęta wydają wirusa już zanim wystąpią u nich objawy chorobowe – z wydychanym powietrzem, z wydzielinami i wydaliniami.

Objawy pryszczycy:

- pęcherzyki, pęcherze i bąble występujące na w jamie gębowej, na wargach, języku, w okolicy otworów nosowych oraz na wymieniu, strzykach, w szparze międzyracicowej i na koronkach racic, po ich pęknięciu - nadżerki,

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Szczecinie
ul. Orłat Lwowskich 8, 71-340 Szczecin

tel.: (91) 432-41-00, fax: (91) 432-41-01, e-mail: sekretariat@piw.szczecin.pl, www.bip.piw.szczecin.pl

- temperatura ciała podwyższona o 1,5 - 2,5°C,
- apatia,
- obfite ślinienie,
- spadek mleczności aż do całkowitego zaniku,
- utrudnione przeżuwanie i utrata łaknienia,
- otwieranie jamy ustnej z charakterystycznym cmokaniem,
- kulawizna jednocześnie na wiele kończyn, sztywny chód,
- wśród dorosłych zwierząt śmiertelność jest niewielka,
- zwierzęta młode (cielęta, prosięta, jagnięta) są bardzo wrażliwe i często padają z powodu zapalenia mięśnia sercowego bez innych oznak choroby.

W przypadku zauważenia ww. objawów u utrzymywanych zwierząt należy natychmiast:

- **zamknąć wejścia i wjazdy do gospodarstwa,**
- **zwierzęta z objawami chorobowymi odizolować,**
- **nie usuwać zwłok zwierząt z gospodarstwa,**
- **wszystkie zwierzęta gospodarskie, zwierzęta dzikie utrzymywane jak zwierzęta gospodarskie pozostawić w gospodarstwie,**
- **zwierzęta domowe zamknąć w pomieszczeniach,**
- **nie dopuścić do opuszczenia gospodarstwa przez domowników lub inne osoby przebywające w tym czasie w gospodarstwie,**
- **nie wpuszczać osób postronnych do gospodarstwa,**
- **wstrzymać się od wywożenia, wynoszenia i zbywania produktów pochodzenia zwierzęcego (mięso i produkty mięsne, mleko i przetwory mleczne) a także paszy, nawozów naturalnych, odpadów komunalnych i wszelkich przedmiotów znajdujących się w gospodarstwie.**
- **NATYCHMIAST ZGŁOSIĆ WYSTAPIENIE OBJAWÓW NASUWAJACYCH PODEJRZENIE PRYSZCZYCY do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Szczecinie telefonicznie:**
tel. (91) 432-41-00 w godz. od 7:15 do 15:15
501 462 107, 507 055 025 po godzinach pracy.

lub Straży Miejskiej/Gminnej

– zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt ((Dz.U. z 2023r. poz. 1075).

Ponadto zaleca się :

- podczas codziennych obowiązków przy utrzymywaniu zwierząt zwracać baczną uwagę na ewentualne objawy, zmiany nasuwające podejrzenie pryszczycy,
- rygorystycznie przestrzegać zakazu wstępu osób postronnych do utrzymywanych zwierząt,
- rygorystycznie przestrzegać zakazu dostępu zwierząt domowych i dzikożyjących do utrzymywanych zwierząt,
- ograniczyć do niezbędnego minimum kontakty z innymi gospodarstwami utrzymującymi zwierzęta z gatunków wrażliwych na pryszczycę,
- zapewnić posiadanie materiałów i środków do natychmiastowego wyłożenia mat dezynfekcyjnych we wjazdach / wyjazdach oraz wejściach / wyjściach do i z gospodarstwa,

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Szczecinie
ul. Orłat Lwowskich 8, 71-340 Szczecin

tel.: (91) 432-41-00, fax: (91) 432-41-01, e-mail: sekretariat@piw.szczecin.pl, www.bip.piw.szczecin.pl

- zapewnić posiadanie zapasu środków dezynfekcyjnych do dezynfekcji rąk, a także wykonania mat dezynfekcyjnych, dezynfekcji sprzętu i pojazdów.

Kraj, w którym choroba wystąpi narażony jest na ogromne straty finansowe, spowodowane kosztami bezpośrednimi jej zwalczania, np. ubojem zwierząt, rekompensatami dla hodowców, ograniczeniem i zmniejszeniem produkcji, ale przede wszystkim kosztami pośrednimi związanymi z utratą na długi czas zagranicznych rynków zbytu dla zwierząt i produktów zwierzęcego pochodzenia. Ich ograniczenie uzależnione jest od wprowadzenia szybkich i skutecznych metod kontroli i zwalczania choroby.

Skuteczne zniszczenie wirusa wymaga podjęcia intensywnych i zakrojonych na szeroką skalę działań zapobiegawczych, dlatego nie powinno się zwlekać ze zgłaszaniem podejrzenia pryszczycy w przypadku zauważenia jej objawów.

Apeluję o natychmiastowe zastosowanie się do wytycznych podanych w niniejszym piśmie.

Powyższe przesyłam do wiadomości i przestrzegania .

Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii <https://www.wetgiw.gov.pl/>

- są dostępne szczegółowe informacje o zagrożeniu pryszczycą, objawach pryszczycy, ryzyku rozprzestrzeniania i zwalczaniu.

Myśliwych zrzeszonych w Kolach Łowieckich oraz pracowników Nadleśnictw, prowadzących punkty skupu dziczyzny proszę o zwracanie podczas pobytu w łowisku, wykonywania czynności służbowych, przyjmowania tusz dziczyzny - szczególnej uwagi na upadki i objawy chorobowe u zwierząt łownych, wrażliwych na pryszczycę.

Urzędy Miast, Urzędy Gmin proszę o poinformowanie o powyższym społeczeństwa w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie Gminy, w tym za pośrednictwem stron internetowych i tablic ogłoszeń.

WOMP w Gdyni przekazuję z prośbą o poinformowanie Jednostek Wojskowych w Szczecinie.

Pozostałym organom, jednostkom, urzędom, instytucjom przekazuję do wiadomości i wykorzystania, oraz z prośbą o rozpowszechnienie, w tym za pośrednictwem stron internetowych i tablic ogłoszeń.

W załączeniu:

1. Komunikat Głównego Lekarza Weterynarii na temat ogniska pryszczycy w Niemczech.

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Szczecinie
ul. Orłat Lwowskich 8, 71-340 Szczecin

tel.: (91) 432-41-00, fax: (91) 432-41-01, e-mail: sekretariat@piw.szczecin.pl, www.bip.piw.szczecin.pl

Komunikat Głównego Lekarza Weterynarii na temat ogniska pryszczycy w Niemczech.

W dniu 10 stycznia 2025 r. niemieckie służby weterynaryjne poinformowały o stwierdzeniu pierwszego od 37 lat przypadku pryszczycy u trzech wołów domowych (water Buffalo; *Bubalus bubalis*), utrzymywanych hobbystycznie w gospodarstwie liczącym łącznie 14 sztuk zwierząt. Gospodarstwo zlokalizowane jest w odległości około 70 km od granicy z Polską, w gminie Hoppegarten, w powiecie Maerkisch-Oderland, kraj związkowy Brandenburgia. Władze Brandenburgii wprowadziły 72-godzinny zakaz przemieszczeń zwierząt, obowiązujący od 11 stycznia br. Wyznaczono obszary objęte ograniczeniami: zapowietrzony w promieniu 3 km od ogniska oraz zagrożony w promieniu 10 km wokół ogniska. Rozpoczęto dochodzenie epidemiologiczne w celu ustalenia źródła choroby. W promieniu 1 km uśmiercono wszystkie zwierzęta z gatunków wrażliwych.

Pryszczycza (*Foot and mouth disease - FMD*) jest zakaźną i zaraźliwą chorobą wirusową zwierząt parzystokopytnych domowych oraz dzikich. Na zakażenie najbardziej wrażliwe jest bydło, następnie świnie, owce i kozy. Chorobę wywołuje wirus z rodzaju *Aphthovirus* należący do rodziny *Picornaviridae*. Kraj, w którym wystąpi FMD, narażony jest na bardzo duże straty ekonomiczne w przemyśle mięsnym oraz hodowli, a także obowiązkową likwidację stad, w których stwierdzono zakażenie.

Choroba nie jest groźna dla ludzi.

Drogi zakażenia:

Zakażone zwierzęta wydalają wirus z wydychanym powietrzem, wydzielinami oraz wydaliniami. Największa koncentracja wirusa znajduje się w płynie surowicznym i nabłonku pojawiających się pęcherzy. **Zwierzęta mogą być nosicielami wirusa nawet do kilku lat.**

Źródła zakażenia:

- zakażone zwierzęta,
- ślina, mleko, kał, pasza, woda, żłoby, podłogi, pastwiska, skóra, wełna,
- mięso i jego przetwory nie poddane odpowiedniej obróbce,
- nasienie i zarodki,
- wektory mechaniczne: środki transportu, narzędzia i sprzęt używany przy pracy ze zwierzętami wrażliwymi, ręce, odzież i obuwie obsługi, gryzonie, ptaki,
- odpadki kuchenne.

Ochrona zwierząt przed chorobą

W celu ochrony stada przed wniknięciem wirusa pryszczycy należy pamiętać, żeby zwierzęta wprowadzane do stad muszą pochodzić z wiadomego źródła i być oznakowane, a jeżeli pochodzą z innego kraju - zaopatrzone w świadectwo zdrowia potwierdzające ich pochodzenie i status zdrowotny. Należy bezwzględnie przestrzegać zasad bioasekuracji.

Występowanie pryszczycy w Polsce

Ostatni przypadek FMD w Polsce stwierdzono w 1971 r. Polska jest uznana za kraj urzędowo wolny od tej choroby przez Światową Organizację Zdrowia Zwierząt (WOAH).

W związku z sytuacją epidemiologiczną w Niemczech, na terenie województw graniczących z Niemcami wprowadzone zostały rygorystyczne kontrole transportów zwierząt wjeżdżające na terytorium Polski. Kontrole prowadzone są przez Policję, Straż Graniczną, Inspekcję Transportu Drogowego, Krajową Administrację Skarbową, we współpracy z Inspekcją Weterynaryjną. Uchybienia w transporcie przesyłek zwierząt, w tym niekompletna dokumentacja lub jej brak, może spowodować zakaz dalszego transportu zwierząt oraz dotkliwe skutki dla organizatora transportu, w tym nakaz zabicia zwierząt.